

Barbara Więżik

"Typologia w literaturze pięknej",
A.W. Gaługa, "Izwiestia Akademii
Nauk SSSR. Seria literatury i języka".
T.37 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/2 (64), 230

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ GUŁUGA A.W.: Typologia w literaturze pięknej. "Izwestia Akademii Nauk SSSR. Seria literatury i języka" T. 37: 1976 nr 6 s. 491-503.

Problem typologii w sztuce pojawił się w XX wieku. Metoda typologiczna stosowana jest od dawna w nauce i oznacza konstruowanie logicznych form, odzwierciedlających realne procesy. Artyści XX wieku dążą do skrajnej schematyzacji i umowności, nie prowadzi to jednak do zaniku obrazu artystycznego, typowość staje się typologią; "typ" znaczy zaś tyle, co pierwowzór, konstrukcja. Typologia w sztuce jest więc konstruowaniem form artystycznych, odtwarzających życie bardziej schematycznie, niż robi to obraz typowy. W ostatecznej konkluzji nasuwa się teza, iż ze względu na metodę (typologia) i przedmiot (świadomość) literatura piękna XX wieku zbliża się do nauk humanistycznych.

BP/64/73

Bb.W.

/II/ BARACHOW W.S.: Sylwetka literacka jako gatunek w twórczości A.W. Łunaczarskiego. (Przyczynek do typologii portretu literackiego). "Izwestia Akademii Nauk SSSR. Seria literatury i języka" T. 37: 1976 nr 6 s. 503-514.

W rozprawach teoretycznych Łunaczarskiego ważnym problemem badawczym jest zagadnienie portretu literackiego ("sylwetki"). Autor artykułu, uwzględniając tezy innych krytyków rozważających ten problem, określa specyfikę gatunkową portretu literackiego oraz wyodrębnia jego cztery podstawowe typy: 1) portret literacki jako gatunek literatury pamiętnikarsko-autobiograficznej (oddzielny rozdział literatury pamiętnikarskiej tworzą tu wspomnienia pisarzy o pisarzach); 2) portret literacki jako dokumentalno-biograficzne opowiadanie o postaci nieżyjącej, w którym wykorzystano różnego rodzaju dokumenty (listy, zeznania świadków itd.); 3) portret literacki jako rodzaj krytyki - często nazywany "portretem twórczym"; 4) portret literacki jako rodzaj badań naukowomonograficznych o życiu i twórczości wybitnych artystów.

BP/64/74

Bb.W.